

Годишњи извештај о спровођењу акционог плана за 2024. годину за: Институција надлежна за координацију и извештавање: Документ јавне политике за који је акциони план утврђен:	Акциони план за спровођење Стратегије унапређења положаја особа са инвалидитетом за период 2020. до 2024. године, у периоду 2023. до 2024. године МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА Стратегија унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за период од 2020. до 2024. године
---	--

Општи циљ 1: Изједначавање могућности особа са инвалидитетом у уживању свих грађанских, политичких, економских, социјалних и културних права, уз пуно поштовање њиховог достојанства и индивидуалне аутономије, обезбеђивања независности, слободе избора и пуне и ефективне партиципације у свим областима друштвеног живота, укључујући и живот у заједници

Предлагач документа: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљна вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Учешће особа са инвалидитетом у друштву (%)	0 (2021)	15	-	

Посебан циљ 1.1: Повећана друштвена инклузија особа са инвалидитетом

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљна вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број објеката у јавној употреби који су приступачни за особе са инвалидитетом увећан за 10% на годишњем нивоу (Број)	0 (2021)	20	-	
Број подржаних програма који се односе на унапређење друштвене укључености особа са инвалидитетом увећаних за 20% на годишњем нивоу (%)	0 (2021)	40	-	
Ниво свести јавности о положају особа са инвалидитетом (%)	0 (2021)	20	-	

Мера 1.1.1: Обезбеђивање пуне приступачности објеката, јавних површина, информација, услуга и производа особама са инвалидитетом

Носилац: МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНАРСТВА, САОБРАЋАЈА И ИНФРАСТРУКТУРЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљна вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Планирање, пројектовање, изградња и доградња свих нових објеката, као и реконструкција и адаптација свих постојећих објеката врши се у складу са техничким стандардима приступачности (Број)	0 (2021)	50	51	
Број мера изречених у поступку инспекцијског надзора због непоштовања техничких стандарда приступачности у изградњи објеката и простора (Број)	0 (2020)	15	0	МГСИ није доставило извештај о броју изречених мера у поступку инспекцијског надзора због непоштовања техничких стандарда приступачности.

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.1.1: Доследно спровођење прописа у пракси, уз појачавање инспекцијског надзора, сталне обуке и системско укључивање питања приступа тако да се програми, планови и пројекти обавезно развијају са уграђеном компонентом приступачности, у складу са принципом „Универзални дизајн“, уз унапређивање и што веће коришћење асистивних технологија	4. квартал 2024.	МГСИ	завршено	-	У циљу реализација наведене активности, кроз ИПА 2016 пројекат „Унапређење приступачности за особе са инвалидитетом“ (прва фаза) – Лот 3, планирала реконструкцију и адаптацију осам јавних објеката у пет ЈЛС у РС (спроведена домаћа јавна набавка, пројекат се у потпуности финансира из буџета РС). Планирани радови на два јавна објекта у општини Алексинац су отказани након утврђене превелике разлике између вредности истих у тендерској документацији (пројектовано) и затеченог стања на терену. Кроз ИПА 2020 - други део пројекат „Реконструкција и адаптација јавних објеката широм Србије“ – Радови и надзор, у 2024. години уговорена је реконструкција и адаптација 18 јавних објеката у различитим јединицама локалне самоуправе у циљу унапређења приступачности за особе са инвалидитетом. Радови су у току..		
1.1.1.2: Креирање и спровођење оперативног плана за приступачност	4. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МГСИ	није започето	-	-	Носилац активности (МГСИ) није указао на разлоге за одступање од плана и предузете мере..	Приступити припреми, и доношењу оперативног плана за приступачност.
1.1.1.3: Формирање фонда у надлежности МГСИ за спровођење локалних акционих планова за приступачност (отворен конкурс преко целе године) (већа са 1.1.4.4.)	2. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МГСИ	није започето	-	-	Носилац активности (МГСИ) није указао на разлоге за одступање од плана и предузете мер	Предузети активности за формирање фонда за спровођење локалних АП за приступачност..
1.1.1.4: Подстицање употребе ИКТ у обезбеђивању приступачних информација, образовања, запошљавања и јавних услуга кроз поступке јавних набавки и афирмативне акције.	4. квартал 2024.	МИТ	завршено	-	МИТ: До краја 2024. године реализовано је 90% планираних активности Пројеката заједничке изградње широкопојасне комуникационе инфраструктуре у руралним пределима Р. Србије - фаза 1 и 2. Циљ пројекта је унапређење широкопојасне комуникационе инфраструктуре кроз изградњу недостајуће приступне инфраструктуре у руралним насељима у РС и повезивањем јавних установа (пре свега основних школа) и домаћинства на широкопојасну мрежу. Пројекат у фази 1 обухвата 370 насеља са 64.300 домаћинства, као и 379 школа у 83 општина у Р. Србији. Дужина оптичке мреже износи 1.508 км. Повезивањем јавних установа и домаћинства на широкопојасну мрежу обезбеђене су техничке могућности употребе ИКТ технологија свим становницима ових руралних предела. МТО Министарство је током 2024. године за подршку младим особама са инвалидитетом финансирало путем јавног конкурса 8 пројеката: 1.Удружење паралегичара Мачванског округа, Академија „Још увек возим иако не жодам з“ - Младе ОСИ, 2.Центар за подстицај креативности - Број и ефикасно до практичног знања и сигурног посла, развој предузетничких компетенција и пословних вештина. 3.“Удружење грађана „Ултра“, Радимо заједно, у циљу да се са ОСИ ради на процесу стицања економске независности. 4.Спортско удружење „Активна тина“ - Онага младих, у циљу подизања свести омладине о важности физичке активности на очување здравља. 5.Плаво позориште - позоришна лабораторија, Ода различитости 3, едукативно-креативни пројекат инклузије младих ОСИ. Пројекат је наставак успешно реализованих пројеката инклузије младих ОСИ. 6.Еколошко удружење „Вилин коњалц“, „Учимо заједно“ за обуку младих волонтера за едукацију и рад са младима са хендикепом. 7.Удружења „Живот као инспирација“, Ради-заради 2024		
1.1.1.5: Наставак подршке пројектима производње и емитовања медијских садржаја приступачних за ОСИ.	4. квартал 2024.	МИТ	завршено	-	МИТ Министарств је, 29. фебруара 2024. г дине, расписало Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених особама са инвалидитетом у 2024. години. На основу спроведеног Конкурса средстава у износу од од 18.000.000,00 динара распоређена су за реализацију 35 пројеката. .		

1.1.1.6: Анализа правног оквира и прописа у којима је регулисана приступачност информацијама и комуникација у правцу сагледавања начина за уређивање обавезности обезбеђивања комуникационе и информационе приступачности и доступности информација на српском знаковном језику, Брајевом писму, у аудио формату и писаном српском језику у свим областима јавног и друштвеног живота	2. квартал 2023.	МИТ	завршено	-	МИТ је у 2024. години расписало Конкурс за суфинансирање пројеката произвођаче медијских садржаја намењених особама са инвалидитетом (без акт. 1.1.1.5.). Поред овога, Министарство је расписало Конкурс за суфинансирање пројеката произвођаче медијских садржаја за телевизије у 2024. години. .		
---	------------------	-----	----------	---	--	--	--

Мера 1.1.2: Укључивање особа са инвалидитетом у политички, јавни, културни, образовни и спортски живот у заједници							
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА							
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена			
Број приступачних изборних места и гласачког материјала за особе са инвалидитетом (%)	0 (2021)	50	-	На основу табеле приступачности бирачких места уРС, објављене на сајту РИК-а, сачињеној на бази извештаја ЈЛРС, приступачност се мерила на основу следећих критеријума: -бирачко место је у приземљу има6.730 бир. места или 82,98% -прилаз до објекта је без препрека има6.268 бир. места или 77,28% -постоје паркинг места испред објекта4.469 бир. места или 55, 1% -постоје паркинг места за ОСИ испред1.503 бир. места или 18,53% -улаз у објект је приступачан у 4.014 бир.. места или 49,49% -врата на улазу у бирачко место су приступачна у7.490 бир. места или 92,35% -кретање унутар објекта је у једном нивоу код7.452 бир. места или 91,88% -постоји могућност вертикалне комуникације код 339 бир. места или 4,91% -постоји систем знакова за оријентацију за слепе у 44 бир. места или 0,54% -постоје информације на знаковном језику у 112 бир. места или 1,38% Из наведене табеле произилази да су у јануару 2024. г. од укупно 8110 бирачких места на територији РС (без 29 бирачких места у заводима за изашћења кривичних санкција) највећи број бирачких места није испуњава све елементе приступачности. Нпр. Само 0,54% бирачких места има успостављен систем знакова за ослептацију слепих и слабовидих, слична ситуација је и када су у питању информације на знаковном језику за оријентацију глувих и наглувих које има 1,38%.			
Број особа са инвалидитетом на јавним функцијама на републичком, покрајинском и локалном нивоу (%)	0 (2021)	20	6,25	На нивоу узорка од 96 ЈЛРС које су доставиле податке, на јавним функцијама у 6 ЈЛРС (6,25%) постављено је укупно 8 ОСИ, односно у 90 ЈЛРС (93,75%) није било ОСИ на јавним функцијама. Не располаже се подацима за републички и покрајински ниво			
Број и врста приступачних културних, спортских и других садржаја (%)	0 (2021)	20	25	Из одговора органа 96 ЈЛРС, произилази да приступачне објекте у области културе, спорта и других јавних садржаја има 64 ЈЛРС. Поједине су навеле конкретне објекте који су потпуно или делимично приступачни за ОСИ, али је већи број узнео податак да има приступачних објеката, да је већина или да су сви приступачни или делимично приступачни. У одговорима 24 ЈЛРС исказано је да нема приступних објеката наведене садржине, а 8 ЈЛРС нису дале податак о приступачности наведених објекта			

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.2.1: Повећање укључености у политички и јавни живот заједнице, путем обезбеђења приступачних избора-гласачких места и изборног материјала.	4. квартал 2024.	РИК	завршено	-	РИК: Комисија за изборе за народне посланике НС спровела је активности да се обезбеде адекватне просторије за бирачка места како би се створила гужва, осигурала тајност гласања и омогућило лав и независан приступ бирачима са физичним инвалидитетом. Активности које су започете крајем 2023. г. настављене су почетком 2024. г. с обзиром на то да су се односиле на исти изборни процес, те да стога већина активности које су рађене у 2023. г. су пренете и на 2024. г. Комисија је контактирала општинске и градске управе на којима су учене гужве на изборима одржаним у априлу 2022. г, препоручивши им да размотре могућност повећања броја бирачких места и да обезбеде просторије за гласање веће површине. Већина општинских/градских управа Комисији је доставила извештај са подацима о приступачности бирачких места, које је Комисија објединила и објавила на својој веб презентацији, али не поседује збирне статистичке податке по категоријама које су утврђене у извештају. Припремом посебног Водич за бираче. ОСИ су едуковане о њиховим правима и начину њиховог остваривања.Одржано је више састанака са представницима организација ОСИ и израђен је Информативни постер за ОСИ који се налазио на сваком бирачком месту и по први пут је садржао и нови QR код путем кој су се гужве особе упознале о начину гласања на српском знаковном језику. Објављен је Приручник за рад бирачких одбора, којим се у погледу комуникације и начина пружања подршке бирачима које су ОСИ, утврђује: шта значи приступачност бирачких места, на који начин треба уградити бирачко место ради прилагођавања потребама ОСИ, терминологија која се користи у комуникацији са ОСИ, која су права бирача који су ОСИ да гласају уз помоћ помагача, и опште препоруке за пружање помоћи бирачима који су ОСИ. РИК је омогућила доступност своје веб презентације особама са сензорним инвалидитетом. У току наведених избора Комисија је емитовала видео спотове о изборима и начину остваривања права бирача који су	М. спорта је доставило изјашњење у којем указује да не поседује информације, нити је спроводило активности које би биле релевантне за извештај о реализација АП за 2024. годину.	
1.1.2.2: Обезбеђење приступачности спортских, рекреативних, културних, омладинских и сл. објеката, путем подршке пројеката којима се обезбеђује приступачност улаза, тоалета, лифтова и сл. спортских, културних и др. објеката и инсталмирање визуелне, светлосне и звучне сигнализације на спортским, рекреативним, објектима у култури и другим сличним објектима, што укључује елементе обезбеђења приступачности информација и комуникација.	4. квартал 2024.	МС	завршено	-	М. културе: Током 2024. године Завод за проучавање културног развитка је започео истраживање о приступачности професионалних позорница у Србији. Спроведено је неколико интервјуа у оквиру квалитативног дела истраживања са представницима удружења ОСИ, као и са директорима и програмским представницима позорница. У оквиру квантитативног дела истраживања финализиран је упитник који је до краја новембра 2024. године дистрибуиран свим професионалним позорницама у Србији. У овој години Завод је на основу података из својих база података направио процену о приступачности јавних установа културе, чији су оснивачи локалне самоуправе, АТВ и Р. Србија, у области музејске, библиотке, галеријске и позоришне делатности, укључујући и културне центре. Према добијеним резултатима, 183 установа наведеног типа испуњава, у потпуности или делимично, барем један критеријум просторне (физичке) приступачности за особе са потешкоћама у кретању) и програмске приступачности садржаја прилагођених за различите врсте инвалидитета, што представља 51% од укупног броја ових установа. Када је реч о делатностима установа културе у области културног наслеђа, Министарство је определило средства за следеће програмске активности: Меџоревјани центар „Старо сајамште“ - опредељена су средства за уградњу лифта за особе са инвалидитетом. -Музеј на отвореном „Старо село“ Сирогојно, изradio је пројекат приступних стаза, рампи и санитарних објеката у циљу повећања доступности Музеја, са акценом на прилагођавање и повећање доступности музејског комплекса за ОСИ. -Музеј афроне уметности перманентно унапређује доступност музејских садржаја публици са различитим врстама инвалидитета. Од 2015. г. постављањем приступних рампи, омогућено је слободно кретање ОСИ кроз поставе МАУ. Тада је креиран програм под називом „МАУ“ за све, сви у МАУ који се одржава сваког првог четвртка у месецу. Тактилни експонати добили су трајно место у оквиру сталне поставке. Постављањем стаза		

1.1.2.3: Формирање фонда у надлежности МС и МИТ за спровођење локалних акционих планова за приступачност у делу приступачности улаза, тоалета, лифтова и сл. спортских, културних и др објеката и инсталмирање визуелне, светлосне и звучне сигнализације на спортским, рекреативним, објектима у култури и другим сличним објектима (отворен конкурс преко целе године) (веза са 1.1.2.4: Постављање опреме на путевима и саобраћајницама којима се обезбеђује несметано кретање ОСИ	3. квартал 2023.	МС	у току	-	-	М. спорта је доставило изјашњење у којем указује да не поседује информације, нити је спроводило активности које би биле релевантне за извештај о реализација АП за 2024. Годину.	
	4. квартал 2024.	Одабране ЈЛС	завршено	-	У сарадњи са СКГО, свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим су, затражене информације о томе да ли је на нивоу ЈЛС на путевима и саобраћајницама постављена опрема којом се обезбеђује несметано кретање ОСИ. На упитник је одговоре доставило 96 ЈЛС, од чега је 44 ЈЛС је одговорило да је постављена одређена опрема на путевима и саобраћајницама на њиховој територији, што се најчешће односило на: -оборене ивице тротоара на пешачким прелазима, -семафоре са звучном сигнализацијом, -тактилне стазе, -обезбеђена паркинг места за ОСИ; -рампе поред стеништа. 44 ЈЛС експлицитно је навело да нема постављену опрему којом се обезбеђује несметано кретање ОСИ, или није дало одговор на питање. Неке градске општине, навеле су да немају податке јер је питање у надлежности ГУ. 6 ЈЛС није доставило податке. Тактилне стазе за следе и слабовидне звучна сигнализацију на раскрсницама и оборени ивиčњаци на пешачким прелазима углавном су постављени у централним зонама градских насеља - седишта ЈЛС. .		
1.1.2.5: Увођење приступачних средстава јавног превоза у друском и железничком, ваздушном и речном саобраћају и приступачних станица, путем израде плана адаптације аутобуских и железничких станица и набаве приступачних средстава јавног превоза, извођењем адаптација аутобуских и железничких станица, укључујући светлосне и аудио информације, постепеним увођењем приступачног превоза, као и уводњавањем услова о бесплатном и бенедфицираном превозу за особе са инвалидитетом у јединицама локалне самоуправе.	4. квартал 2024.	МГСИ	завршено	-	МГСИ На пројекту 5015, до краја 2024. године, урађено је: - Лифтови – 30, -Тактилне стазе различитих врста – 4324,97 м2 и 601,26 м, -Двоиниски руковати на степеништима поподходника – 946,65 м, -Микрофонски системи за двосмерну комуникацију са индукционом петљом – 17 комплета, -Тактилне плоче на руковацима за слабовидне – 176 комада, -Тактилне оријентационе табле – 5 комада, -Налепнице са тактичним ознакама у тоалетима - 25 комада, -Налепнице за резервацију места за инвалидска колица – 33 комада, -Паркинг места за инвалиде – 21 место, -Комплетно опремљени тоалети за потребе особа са инвалидитетом – 6 тоалета, -Пешачке рампе за савлађавање висинске разлике – 10 комада .		

Мера 1.1.3: Побољшање квалитета живота особа са инвалидитетом и усавајање програма деинституционализације, уз обезбеђивање адекватне подршке за живот у заједници и породици, укључујући и развој услуга подршке за самостални живот у заједници						
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА						
	Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена	
Број услуга подршке за самостални живот у заједници и живот у породици (Број)		0 (2020)	10	5.593	2023. било је укупно 313 пружалаца услуга подршке за самостални живот ОСИ,	
Број особа са инвалидитетом којима је обезбеђено приступачно социјално становање (Број)		0 (2020)	5	-	Нема расположивих података	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.1.3.1: Континуирано прикупљање података о броју и структури ОСИ које користе услуге у заједници и оних које живе у резиденцијалним установама, праћење услова њиховог живота уз пружање подршке развоју услуга у заједници и информисање јавности о положају тих особа.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Републички завод за социјалну заштиту прикупља, обрађује и анализира податке о корисницима у систему социјалне заштите, правима, мерама и услугама социјалне заштите. Извештајне јединице су све установе у систему социјалне заштите и организације које пружају услуге социјалне заштите и имају лиценцу за пружање услуга. Према Плану званичне статистике за 2024. годину, РЗСЗ на годишњем нивоу спроводи пет истраживања: -Истраживање о корисницима и услугама, правима и мерама социјалне заштите, - Истраживање о дневним услугама у заједници, - Истраживање о услугама подршке за самосталан живот, - Истраживање о услугама смештаја и -Истраживање о саветодавно-тераписким и социо-едукативним услугама. Наративни извештаји установа за смештај корисника садрже и податке о условима живота корисника, начинима информисања о правима, услугама помоћи и подршке у установа и осталим подацима важним за укупни положај корисника на смештају. Подаци се публикују на годишњем нивоу – РЗСЗ израђује неколико годишњих извештаја и од 2013. године посебан извештај Деца у систему социјалне заштите Извештај се објављује на веб страници РЗСЗ. .		
1.1.3.2: Развој хабилитацијских и рехабилитацијских услуга и креирање специфичних мера подршке	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-	Сектор за социјалну заштиту: Подаци о хабилитацијским и рехабилитацијским услугама и креираним специфичним мерама подршке ОСИ нису доступни у статистичким извештајима у софтверском програму који се води у РЗСЗ. Травени подаци се дескриптивно описују у наративним годишњим извештајима установа за смештај које су наведене у поменутој уредби. Хабилитација је процес развоја и активирања способности односно функција које нису никада постојале или су постојале у рудиментном степену свог развоја и то код деце које имају неко урбено или у најранијем периоду живота стечено оштећење. Услуге смештаја остварују се кроз програмске активности којима се у складу проценом потреба корисника, поред осталих обезбеђује: очување и развој потенцијала корисника и пружање рехабилитационих и тераписких услуга Уколико се појмски рехабилитације и хабилитације посматрају у ширем смислу може се закључити да установе које пружају услуге домског смештаја за особе са инвалидитетом пружају услуге рехабилитације и хабилитације али уопио је активност из мере повезана испуљчиво са медицинским рехабилитацијим тада се могу издвојити само одређене установе које пружају овакве услуге и које имају амбуланте за рехабилитацију, физикалну терапију и сл. (пр. Колевка, Ветериник, Нови Бечеј...). .		

1.1.3.3: Развој и унапређење услуга за самосталан живот ОСИ у систему социјалне заштите доступна свим особама са инвалидитетом у складу са проценим потребама.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-	Сектор за социјалну заштиту: ОСИ су корисници услуга социјалне заштите ако имају телесне, интелектуалне, сензорне или менталне тешкоће или тешкоће у комуникацији и када се услед друштвених и других препрека сусрећу са функционалним ограничењима у једној или више области живота. Систем социјалне заштите ОСИ обезбеђује различита права и услуге. Преглед за 2023. годину: -Право на основни додатак за помоћ и негу другог лица користило је 11.812 пунолетних корисника са инвалидитетом, што је на нивоу петогодишњег просека. • - Увећани додатак за помоћ и негу другог лица, користило је 34.933 корисника, што је за 2,4% више него претходне године. • - Услуге домова смештаја, користило укупно 117.960 пунолетних ОСИ, од чега је 70,8% смештено у установе за одрасле и старије, 22,1% у установе специјализоване за смештај одраслих са инвалидитетом, а 6,8% у установе за смештај деце и младих. • -На домском смештају, у популацији пунолетних корисника са инвалидитетом доминирају корисници са менталним тешкоћама са 25,7%. • -Услуге дневног боравка користило је 1.479 пунолетних ОСИ и у односу на 2019. г. повећан је за 12,2%. Међу корисницима доминирају одрасли са 70,4%. • - Услугу помоћи у кући користило је 11.627 пунолетних са инвалидитетом. У старосној структури доминирају старији корисници са 8,6%, затим одрасли корисници са 10,9%, док је удео младих износи само 0,5%. У односу на 2021. г, број корисника смањен је за 6,2%. • -Услугу персоналног асистента користило 411 је пунолетних корисника. Број корисника у односу на 2022.г. повећан је за 9,6%. У старосној структури доминирају одрасли корисници са 76,6%, док је удео младих 13,6% и старијих 9,7%. • -Услугу становање уз подршку за ОСИ користило је укупно 27 корисника што је за 34,1% мање у односу на 2019. г. Услугу доминантно користе одрасли корисници са уделом од 92,6%. • Извештај РЗСЗ о услугама и корисницима услуга за 2024.год. није објављен .		
1.1.3.4: Подстицање развоја плурализма пружалаца услуга социјалне заштите укључивањем ОЦД и других пружалаца услуга намењених ОСИ (путем конкурса за оснаживање ОЦД за лиценцирање и пружање услуга)	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-	Сектор за социјалну заштиту: Према Извештају РЗСЗ о пружању услуга, плурализам пружалаца услуга је већ остварен у Србији, с обзиром да услуге доминантно пружају пружаоци из општег сектора док је јавни сектор остао преовлађујући једино код услуга смештаја. У 2023. години настављен је тренд веће заступљености пружалаца из општег сектора. .		
1.1.3.5: Подстицање деинституционализације и трансформације установа социјалне заштите	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-	Сектор за социјалну заштиту: Процес деинституционализације и трансформације установа социјалне заштите је започет. Донета је Стратегија деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници за период од 2022-2026 год. Израђен је предлог АП за спровођење Стратегије за 2025. и 2026 год, који је на јавној расправи од 22. јануара до 12. фебруара 2025 год. У 2023. години започело је и спровођење два пројекта у оквиру ИПА 2020 који такође у свом фокусу имају деинституционализацију и трансформацију установа социјалне заштите. Један од резултата ИПА 2020 биће и Општи план трансформације установа за смештај као и пет пилот планова трансформације установа у којима су на смештају лица са инвалидитетом. Такође, неки од резултата биће и: развијен програм изградње капацитета, који се састоји од обука, за јачање локалних капацитета за успостављање служби подршке становању за ОСИ и храништва за одрасле као алтернативе стабломном збрињавању, едукативне активности са фокусом на персонално планирање, концепте деинституционализације, као и враћање пословне способности и регулисање правног статуса корисника, покривене националне и локалне кампање које имају за циљ повећање друштвене свести о деинституционализацији, обуке за имплементацију Општег плана трансформације за остале резиденцијалне установе које нису обухваћене овим пројектом и др. .		
1.1.3.6: Обнављање попушта за поједине услуге, права на инвалидску паркинг карту, попушта за струју - унапредити систем, умрежити установе и правилнике на основу којих се попушта остварују.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	У сарадњи са СКГО, свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим су, према осталих, затражена информација о томе да ли је у ЈЛС донета: - одлука о условима за остварење права на инвалидску паркинг карту и колико је ОСИ остварило то право; -одлука о условима за остварење права на попуст за плаћање утрошене електричне енергије и колико је ОСИ остварило то право. На упитник је одговоре доставило 96 ЈЛС су доставиле следеће податке: О остваривању права на инвалидску паркинг карту: -73 ЈЛС дало је податак о броју ОСИ који су остварили право на инвалидску паркинг карту – укупно njih 8098; 14 ЈЛС дало је податак да има особа са инвалидитетом које су оствариле право на инвалидску паркинг карту или да постоји одлука о условима за остварење тог права али нису доставиле податак о броју ОСИ које су оствариле право; -9 ЈЛС дало је податак да није донета одлука, да не постоје обележена паркин места или није доставило одговор. О остваривању права на попуст за ел. и топлотну енергију: -63 ЈЛС дало је податак да примењује Уредбу о енергетској угроженом купцу на основу које ОСИ остварују право на попуст на електричну или топлотну енергију од чега је: -62 ЈЛС прецизирао број ОСИ које користе то право - njih 2320; 011 ЈЛС је навело да има лица које су оствариле право на попуст за електричну или топлотну енергију, без податка о броју лица/ОСИ које су оствариле право; -33 ЈЛС дало је податак да нема ОСИ које су оствариле наведено право или није дало одговор. .		

Мера 1.1.4: Јачање партнерства са организацијама особа са инвалидитетом у свим областима и на свим нивоима							
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА							
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена			
Број тела на локалном, покрајинском и националном нивоу у која су укључени представници организација особа са инвалидитетом (%)	0 (2021)	30	17,7	На нивоу узорка од 96 ЈЛС у две (2,08%) је формиран савет за ОСИ. У 15 ЈЛС (15,62%) формирано је и неко друго тело чији је основни или један од циљева унапређење положаја ОСИ			
Број стратешких докумената на локалном, покрајинском и националном нивоу у чије планирање, израду и/или евалуацију су укључени представници организација особа са инвалидитетом (%)	0 (2021)	30	21,87	На нивоу узорка од 96 ЈЛС представници ОСИ су у 21 ЈЛС (односно 21,87%) били су укључени у израду и/или евалуацију 30 стратешких докумената на локалном нивоу. У току 2024. године, представници организација ОСИ били су укључени у израду и/или евалуацију 3 стратешка документа, закона или подзаконских прописа и других аката на националном нивоу.			
Успостављена јединствена база података о удружењима особа са инвалидитетом и броју њихових чланова, која се континуирано ажурира (0-не, 1- делимично, 2-да)	0 (2021)	2	0	У току 2024. године започет је поступак за припрему и доношење Нацрта закона јединственој евиденцији ОСИ који ће бити омогућено формирање јединствене базе о удружењима ОСИ, као и о особама са инвалидитетом. Доношење овог закона планирано је крајем крајем 2025. године, након чега ће се започети са активностима за формирање базе података.			
Унапређен положај ОСИ на националном и локалном нивоу и ојачани капацитети удружења ОСИ (Број)	0 (2021)	-	154	МРЗБСП: кроз Програмски конкурс за унапређење положаја ОСИ у РС поднато је рад 32 савеза ОСИ који реализују програмске активности са циљем побољшања положаја ОСИ непосредно или кроз рад 492 локалних удружења у систему. На Стално отвореном конкурс за унапређење положаја ОСИ у РС подржана је реализација 79 програма којима се доприноси унапређењу положаја ОСИ М. културе: подржано је 43 програма кроз конкурсе који обухватају унапређење положаја ОСИ у РС			

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------------------

1.1.4.1: Едуковање и јачање капацитета ОЦД, а посебно организација ОСИ, које заговарају унапређење положаја ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Сектор ОСИ: пружа стручну и финансијску подршку у реализацији програма кроз спровођење конкурса који се припремају у дијалогу са организацијама ОСИ. Средства се додељују на основу спроведеног јавног конкурса. У циљу подршке удружењима особа са инвалидитетом у 2024. години реализована су два конкурса, и то: 1 Програмски конкурс за унапређење положаја ОСИ у Р. С. - који за циљ има подстицање програма савеза удружења ОСИ на републичком или покрајинском нивоу који активности реализују непосредно, или кроз рад локалних удружења у свом систему, са циљем унапређења положаја ОСИ. На овом конкурс у годишње се финансира 32 савеза са 492 локалне организације у саставу, у преко 100 локалних самоуправа, те је у текућој години финансирана реализација: *стимулативних и инклузивних програма: психосоцијалне подршке ОСИ и њихових породица, очување и развој социјалних вештина, едукацију и јачање капацитета ОСИ и подизање нивоа свести заједнице о ОСИ, програме спортско рекреативног и тимичарског карактера, *активности које доприносе обезбеђењу равноправности ОСИ ради њиховог што потпунијег учешћа у животу шире друштвене заједнице, *побољшање приступачности информација и отклањање комуникацијских баријера; *организоване спортских манифестација тимичарског карактера, односно државних и покрајинских првенстава за ОСИ (у риболову, кулшању, пикаду, шаку, стрељаштву, атлетици, пливању, висиој култи, стоном тенису, седећој одбојки и др). II Стално отворени конкурс за унапређење положаја ОСИ у РС – у циљу унапређења положаја ОСИ и реализације кампање СРБИЈА БЕЗ БАРИЈЕРА, на којем је подржана је реализација 79 пројеката средствима, распоређених за: *адаптације и реконструкције просторија удружења у следећим локалним самоуправама: Бач, Инђија, Ошати, Рума, Бачки Петровац, Жабаљ, Топола и Лесковац; *адаптације објеката јавне намене: постављање и сертификавање косе степенишне платформе на градском		
1.1.4.2: Реализација пројектног начина финансирања програма од јавног интереса које спроводе удружења ОСИ у различитим областима (култура, информисање, социјална заштита...), на свим нивоима (веза са 1.1.1.3. и 1.1.2.3).	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Сектор ОСИ: пружа стручну и финансијску подршку у реализацији програма кроз спровођење конкурса који се припремају у дијалогу са организацијама ОСИ. Средства се додељују путем два конкурса. У циљу подршке удружењима особа са инвалидитетом у 2024. години реализована су два конкурса, и то: 1. Програмски конкурс за унапређење положаја ОСИ у РС - за циљ има подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма савеза удружења ОСИ на републичком или покрајинском нивоу који активности реализују непосредно, или кроз рад локалних удружења у свом систему, са циљем унапређења положаја ОСИ. На овом конкурс у годишње се финансира 32 савеза са 492 локалне организације у саставу, у преко 100 локалних самоуправа, те је у текућој години финансирана реализација: 2. Стално отворени конкурс за унапређење положаја ОСИ у РС – у циљу унапређења положаја ОСИ и реализације кампање СРБИЈА БЕЗ БАРИЈЕРА. На Стално отвореном конкурс подржана је реализација 79 пројеката организација ОСИ. М. културе, у 2024. години на Конкурс за културне делатности ОСИ, пристигло је 120 пријава од чега је подржано њих 36. Ова група корисника обухватила је, поред савеза и удружења ОСИ, удружења чија је основна област деловања култура. Међу установама културе су се нашле две библиотеке, два центра за културу и три музејске установе. Поред конкурса који се односи на област културних делатности ОСИ и у оквиру других конкурсних процедура води се рачуна о унапређењу доступности културних садржаја. Конкурсом за суфинансирање пројеката у области филмске уметности и осталог аудио-визуелног стваралаштва у 2024. години подржана су два инклузивна фестивала: 1. Боси Фест 2024 - Међународни филмски фестивал ОСИ, који се ове године одржао по петнаести пут; 2. Међународни филмски фестивал Устаја Филм. Креативно афирмативне организације „Парнас“ из Новог Сада као и Сектор за заштиту културног наслеђа и дигитализацију, сваке године се расписује јавни Конкурс за финансирање		
1.1.4.3: Јачање капацитета Савета за ОСИ ради његовог укључивања у креирање и праћење политика везаних за унапређење положаја ОСИ, тако да Савет за ОСИ разматра питања друштвеног и економског положаја ОСИ и покреће иницијативе за унапређење њиховог положаја, што обухвата и веће укључивање представника удружења ОСИ у рад овог Савета и представника организација цивилног друштва које се баве унапређењем права особа са инвалидитетом	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Влада РС је, 20. маја 2021. г. донела Одлуку о образовању Савета за ОСИ чији мандат траје четири године. У току 2024. г. Савет је одржао две седнице на којима су размотрене бројне теме од значаја за положај ОСИ, усвојени закључци са предлозима и препорукама упућени надлежним органима, организацијама и институцијама на реализацију, а између осталог: -Привлачење је годишњи извештај за 2023. годину о реализацији другог двогодишњег Акционог плана за спровођење Стратегије унапређења положаја ОСИ у РС за период од 2020. до 2024. године; - Сагледаани супротбом уочени у спровођењу поступка процене радне способности ОСИ и могућностима њиховог запослења, односно одржавања запослења. Савет је подржао став да је неопходно извршити анализу резултата досадашње примене Правилника о ближем начину, трошковима и критеријумима за процену радне способности и могућностима запослења или одржања запослења особа са инвалидитетом. У оквиру спроведене анализе, потребно је проценити да ли се у току реализације поступка у довољној мери сагледавају сви критеријуми који утичу на радну способност одређеног лица, односно да ли је превазиђен медицински приступ у процени радне способности. -Индикатори за унапређење и повезивање система РФ ПИО и система социјалне заштите, у циљу аутоматизације евидентирања промене статуса у осигурању ОСИ у поступку за остваривање права на туђу негу и помоћ. .		
1.1.4.4: Развој система адекватне мултидисциплин. подршке ОСИ у ЈЛС формирањем савета за ОСИ на локалном нивоу или сагледавањем проблема ОСИ у оквиру постојећих тела на локалном нивоу, ради сачињавања планова за укључивање ОСИ и њихових удружења у живот локалне заједнице, уз укључивање ОСИ у израду планова и рад тела на локалном нивоу и представника локалних организација цивилног друштва које се баве унапређењем права особа са инвалидитетом	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-	У сарадњи са СКГО, свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим су, поред осталих, затражене информације о томе: -Да ли је на нивоу ЈЛС формиран Савет за особе са инвалидитетом; -Да ли је на нивоу ЈЛС формирано друго тело у циљу унапређења положаја и заштите права ОСИ; На упитник је одговоре доставило 96 ЈЛС. , а у вези наведених питања доставиле су следеће податке: На питање ли је на нивоу ЈЛС формиран Савет за особе са инвалидитетом, односно друго тело у циљу унапређења положаја и заштите права ОСИ-2 ЈЛС су одговориле да су формирале Савет за ОСИ, а остале су дале негативан одговор или нису дале одговор -12 ЈЛС дало је податак да постоје тела која се непосредно или посредно баве положајем и правима ОСИ. У том смислу, најчешће су наведени: одбори за социјална питања, савети за здравље, различите интересорне комисије, савети за друштвене делатности. -82 ЈЛС навело је да нема формирано тело које се бави положајем и правима ОСИ .		

Мера 1.1.5: Подизање степена информисаности јавности о правима особа са инвалидитетом и баријерама са којима се сучавају у остваривању права и унапређивање позитивне слике о особама са инвалидитетом као титуларима свих људских права					
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА					
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена	
Број и врста манифестација подржаних средствима из јавних прихода које промовишу самостални живот особа са инвалидитетом, на свим нивоима (Број)	0 (2021)	15	90		
Број приступачних интернет презентација органа јавне власти и независних тела на којима се промовише концепт инвалидитета заснован на људским правима и недискриминацији (Број)	0 (2021)	30	-	Нема доступних података за 2024. годину	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------------------

1.1.5.1: Подршка пројектима информисања јавности о ОСИ уопште и у резиденцијалним установама и пројектима производње приступачних медијских садржаја (веза акт. 1.1.1.7.)	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Сектор ОСИ: у 2024. години подржана је реализација укупно 79 различитих програма удружења којима се доприноси унапређењу положаја ОСИ у Р. С., међу којима су реализоване активности у циљу упознавања друштва са могућностима ОСИ и информисања о њиховим правим конференције, семинари и предавања од којих је значајно поменути конференцију о ретким болестима која је организована у циљу подизања свести шире друштвене заједнице о ОСИ и ретким болестима и медијске видљивости, међународни филмски фестивали за ОСИ, продукција и емитовање телевизијских прилога о примерима позитивне праксе, односно ОСИ као активним члановима друштва који остварују значајне резултате у областима којима се баве, израда видео и штампаног материјала који ће друштву омогућити бољи увид у изазове са којима се ОСИ суочавају, организовање музичких концерата и друго. Посебно се истиче кампања „СРБИЈА БЕЗ БАРИЈЕРА“ коју Сектор реализује у сарадњи са НОИС и другим савезима удружења особа са инвалидитетом у Р. С. У оквиру ове кампање представљени су најзначајнији резултати које је Сектор остварио у области унапређења положаја ОСИ, као што су пројекти изградње инклузивних игралишта, тоалета за ОСИ, постављање рампи и лифтова, опремање просторија које користе удружења ОСИ, обележавање важних датума и др. МИТ: На конкурсима у области јавног информисања у 2024. години подржана је реализација два пројекта намењених информисању јавности о правима ОСИ и баријерама са којима се суочавају. Такође, Министарство је у 2024. години подржало један пројекат чија је сврха јачање капацитета медија за производњу садржаја приступачних особама са инвалидитетом. Сектор за социјалну заштиту: Установе социјалне заштите (центри за социјални рад и установе за смештај корисника), у оквиру својих редовних делатности, промовишу у локалној заједници услуге и права из социјалне заштите који су доступни ОСИ. Промоција приступа социјалним услугама		
1.1.5.2: Одржавање трибина, округлих столова и едукација о ОСИ, њиховим правима и различитим потребама за подршком	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Сектор ОСИ: у 2024. години подржао реализацију укупно 79 различитих програма удружења којима се доприноси унапређењу положаја ОСИ у Р. Србије, међу којима су и пројекти у оквиру којих су реализоване активности које имају за циљ унапређење квалитета живота ОСИ јачањем њихових капацитета и стварања могућности за пуно и ефективно учење и учученост у сав области друштвеног живота. Уз подршку Сектора су, између осталог, програми и активности који за циљ имају оснаживање ОСИ, као што су кампања за оснаживање жена са инвалидитетом за родитељство, радионице у циљу едукације и превенције здравствених компликација, програми подршке интеграцији и оснаживања ОСИ у области социјалног предузетништва, програми који укључују активности израде едукативног материјала на различите теме и питања од значаја за ОСИ, програми који имају за циљ повећавање степена информисаности ОСИ из области домаћег и међународног права и друго. У сарадњи са ОНГО, свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим су, поред осталих, затражене информације о томе да ли је у ЈЛС одржана трибина, округли сто или едукација о особама са инвалидитетом и њиховим способностима. На упитник је одговоре доставило 96 ЈЛС, а у вези наведеног питања 19 ЈЛС доставило је податак да су одржане трибине или едукације у вези различити права и потреба особа са инвалидитетом (на тему: инклузије, услуга социјалне заштите, положаја ОСИ у локалној заједници, едукација за слепе и слабогледе, побољшања интелектуалних капацитета ментално недовољно развијених лица, положаја деце са инвалидитетом, запошљавања.....). Остале ЈЛС су навеле да нису одржавале трибине или едукације у вези права и потреба ОСИ. .		
1.1.5.3: Организовање семинара и обука за стручне раднике у различитим областима за сензибилизацију за рад са ОСИ.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	У сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина, свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова са Градом Београдом) достављен је упитник којим су, поред осталих, затражене информације о томе да ли је у ЈЛС организован семинар или обука за стручне раднике у различитим областима за сензибилизацију за рад са ОСИ. На упитник је одговоре доставило 96 ЈЛС, а у вези наведеног питања 9 ЈЛС доставило је податак да су организовани семинари или обуке за стручне раднике (на тему: оснаживање капацитета јавних и стручних радника ради спречавања дискриминације ОСИ, унапређење процеса учења са децом са сметњама у развоју, обуке за пружање услуга социјалне заштите,) Остале ЈЛС су навеле да нису одржавале трибине или едукације у вези права и потреба ОСИ. .		
1.1.5.4: Промовисање примера добре праксе у пружању подршке инклузији ОСИ у друштвене токове.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	У циљу промовисања примера добре праксе у пружању подршке инклузији особе са инвалидитетом у друштвене токове и представљања позитивних примера како организације, институције и заједница уопште успешно интегрисхе особе са инвалидитетом у различите друштвене активности, омогућавајући им равноправан приступ и партиципацију у свим сепментима живота. Сектор је у 2024. години подржао реализацију четири пројекта. Реализација ових пројеката подразумевала је израду и емитовање медијских садржаја усмерених на подизање свести заједнице о особама са инвалидитетом промовишући на тај начин активности које су се показале ефикасним у уклањању баријера за особе са инвалидитетом и подстицању њихове самосталности и равноправности. .		

Посебан циљ 1.2: Обезбеђено уживање права особа са инвалидитетом на пословну способност и породични живот на равноправној основи са другима и ефикасна заштита од дискриминације, насиља и злостављања					
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА					
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена	
Укинута могућност потпуног лишења пословне способности и продукћена родитељског права на основу инвалидитета (%)	0 (2021)	50	-		
Успостављени механизми и услуге који омогућавају уживање пословне способности за особе са инвалидитетом (%)	0 (2021)	20	-		
Унапређена заштита особа са инвалидитетом, посебно жена са инвалидитетом од насиља и злостављања у породичном и институционалном окружењу (%)	0 (2021)	100	-		

Мера 1.2.1: Реформа законског оквира у области пословне способности која обезбеђује да особе са инвалидитетом уживају сва права на равноправној основи са другим грађанима и успостављање система одлучивања уз подршку који замењује старатељску заштиту					
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА					
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена	
Број особа којима је враћена пословна способност или проширен обим пословне способности (Број)	0 (2021)	30	-	Поступак враћања пословне способности реализује се у ванпарничном поступку пред надлежним судом. Подаци за 2024. годину нису доступни (до 30.06. 2025. године)	
Број особа према којима је укинута продукћено родитељско право (Број)	0 (2021)	30	-	Подаци за 2024. годину нису доступни (до 30.06. 2025. године)	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.1.1: Усаглашавање прописа о пословној способности и старатељству са Конвенцијом УН о правима ОСИ	3. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МБГД	у току	-	-	МБГД Уу указује се да као носилац активности ово министарство није, у току 2024. године, спроводило мере на њеној реализацији.	Наставити са поступком за доношење измена и допуна Породичног закона.

1.2.1.2: Разvijanje modela podrške u odlučivanju za ОСИ, са посебним акцентом на особе које се тренутно налазе под старатељством	3. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МБПД	није започето	-	-	МБПД указује се да као носилац активности ово министарство није, у току 2024. године, спроводило мере на њеној реализацији.	Након доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона, у оквиру започете се са реализацијом активности на развијању модела подршке у одлучивању за ОСИ које се тренутно налазе под старатељством.
1.2.1.3: Развијање и реализација програма обуке за подршку у одлучивању ОСИ	1. квартал 2024.	МБПД	није започето	-	-	Као носилац активности МБПД није, у току 2024. године, спроводило мере на њеној реализацији	Након доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона, у оквиру започете се са развијањем и реализацијом обука за подршку у одлучивању ОСИ.

Мера 1.2.2: Унапређење услова за заснивање брачне/ванбрачне заједнице и подршка родитељству особа са инвалидитетом
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број развијених и примењених модела одлучивања за подршку (Број)	0 (2021)	25	-	МБПД у извештајном периоду нису спровођене активности у оквиру ове мере
Број особа са инвалидитетом којима је пружена подршка у вези са родитељством (Број)	0 (2021)	50	29.957	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.2.1: Развијање модела подршке у вези са родитељством	4. квартал 2024.	МБПД	у току	-	У функцији подршке родитељству особама са инвалидитетом је успостављено право на новчана средства за изградњу, учешће у куповини, односно куповину породично стамбене зграде или стана по основу рођења детета за дете рођено 1. јануара 2022. године и касније, које остварују мајке држављанине Републике Србије са пребивалиштем у Републици Србији.		Након доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона, започете се са реализацијом активности на развијању модела подршке у вези са родитељством
1.2.2.2: Развијање и реализација програма обуке стручњака за примену модела подршке у вези са родитељством	4. квартал 2024.	МБПД	није започето	-	-	Као носилац активности МБПД није, у току 2024. године, спроводило мере на њеној реализацији	Након доношења Закона о изменама и допунама Породичног закона, започете се са развијањем и реализацијом програма обуке стручњака за примену модела подршке у вези са родитељством.

Мера 1.2.3: Унапређење превенције и заштите од дискриминације особа са инвалидитетом
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број обука и учесника обука о правима особа са инвалидитетом за запослене у државним органима и јавним службама у образовним, социјалним и здравственим установама и установама које делују у области рада и запошљавања (Број)	0 (2021)	30	4.468	НАЈУ- је припремила 11 различитих обука за запослене. Одржано је укупно 15 обука, које је похађало укупно 416 полазника. М. Просвете – 37. програма, 143 обукае похађало 4052 учесника обука; Од 90 ЈЛС, њих 8 (8,88%) организовало је семинаре или обуке за стручне раднике, али на основу достављених одговора није се могло одредити број одржаних обука или полазника током 2024. године
Број обука и учесника обука о правима особа са инвалидитетом за носиоце правосудних функција и административно-техничког особља у правосудним органима и полицајке почетне обуке Правосудне академије (Број)	0 (2021)	30	108	Правосудна академија спровела је обуке израђене на тему „Унапређење приступа грађана правди, побољшање комуникације и правне културе “. Одржане су четири обука, у: Нишу, Новом Саду, Београду и Крагујевцу. Обуке је похађало укупно 108 полазника.

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.3.1: Редовно праћење и усаглашавање прописа којима се уређује положај, врста и обим права ОСИ у праву појединачавана могућности у свим областима, укључујући и сагледавање неуједначености терминологије у смислу коришћења израза хендикепране, особе са посебним потребама и сл. и усаглашавање терминологије у прописима; као и отклањање свих облика дискриминације утврђених Општим коментаром у вези са чланом 5. Конвенције о правима ОСИ.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Сектор ОСИ: прати све прописе којима се уређује положај, врста и обим права особа са оневалидитетом и кроз мишљења на достављене предлоге прописа редовно указује на усочене неусаглашености у терминологији везано за особе са инвалидитетом. Сектор активно учествује у спречавању и отклањању свих облика дискриминације према особама са инвалидитетом утврђених Општим коментаром у вези са чланом 5. Конвенције о правима ОСИ. МЉМПДД: Р. Србија крајем 2022. Године се определила за прелазак на попуњену поједностављену процедуру извештавања уговорним телима УН. Према информацији коју смо добили од Комитета за права ОСИ (ЦРПД), предвиђено је да Комитет достави листу питања, на које држава доставља одговоре који истовремено представљају периодичан извештај, у наредне две године, односно да утипитик можемо очекивати током 2025. године. До тада унапређење превенције и заштите од дискриминације пратимо кроз комуникацију са специјалним извештоцима и специјалним процедурама Комитета УН.		
1.2.3.2: Усаглашавање Закона о забрани дискриминације са Конвенцијом о правима ОСИ.	4. квартал 2023.	МЉМПДД	завршено	-	АКТИВНОСТ реализована у току 2023. године .		
1.2.3.3: Усаглашавање Закона о спречавању дискриминације ОСИ са Конвенцијом о правима ОСИ и правним тековинама ЕУ	1. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Сектор ОСИ: Крајем 2022. г. формирана је међуресорсна Радна група за усаглашавање Закона о спречавању дискриминације ОСИ са Конвенцијом о правима ОСИ и правним тековинама ЕУ, сачињена од представника МРЗБСП, МЉМПДД и НООС-а. У рад групе, у својству посматрача укључен је представник Службе Повереника за равноправност. Током 2023. године, на основу спроведеног поступка заузет је став је да не постоје неусаглашености Закона о спречавању дискриминације ОСИ са Конвенцијом о правима ОСИ и правним тековинама ЕУ. Радна група је закључила да постоји потреба да се одредбе Закона донетог пре скоро две деценије, кроз суштинске измене и иновативна антидискриминациона решења, усагласе са савременим тековима и променама које су се у међувремену догодиле, а од утицаја су на спречавање дискриминације ОСИ и њихов положај у друштву. МЉМПДД: Анализирајући законски оквир на седници Радне групе за усаглашавање ЗДОСИ са Конвенцијом о правима ОСИ закључено да не постоје неусаглашености кроваг Закона о забрани дискриминације са Конвенцијом о правима ОСИ, те да је унапређење законског оквира у области унапређења положаја ОСИ потребно вршити свеобухватним унапређењем ЗДОСИ и других закона у области заштите права ОСИ. У том контексту Законом о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације (Сл. гласник РС, бр- 52/21), Р. Србија ускладила сопствено законодавство са релевантним правним инструментима ЕУ као што су: Директива Савета 2000/43/ЕЦ од 29.јуна 2000. године о примени принципаједнаког третирања лица без обзира на расно или етничко порекло и Директива 2000/78/ЕЦ од 27. новембра 2000.г. о успостављању Општег оквира за једнак третман при запошљавању и занимању. .		

1.2.3.4: Уграђивање антидискриминационих мера у политику, стратешке документа и акционе планове,	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	"Сектор ОСИ: На предлог МРЗБСП Влада је донела Стратегију унапређења положаја ОСИ у РС за период 2020. до 2024. г., а у априлу 2021. г. Акциони план за њено спровођење у периоду 2021. до 2022. г. У јулу 2023. године донет је други АП за спровођење Стратегије за период 2023. -2024. године. У ове стратешке документе имплементиране су антидискриминационе мере. На предлог МРЗБСП, Влада је 16. јануара 2025. г. донела Стратегију унапређења положаја ОСИ у РС за период 2025. до 2030. г. и првог трогодишњег АП за њено спровођење. МЉМПДД: Током 2024. године није усвојен Акциони план за период 2024-2025. године за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2022. до 2030. године, тако да је рок за реализацију свих планираних активности померен за 2025. годину. "		
1.2.3.5: Стручно усавршавање запослених у правосудју, државним органима и ЈЛС, здравству, образовању и др. из области борбе против дискриминације	4. квартал 2024.	НАЈУ	завршено	-	НАЈУ: припрема и спроводи Општи програм обуке државних службеника, Општи програм обуке запослених у ЈЛС, Програм обуке руководиља у државним органима и Програм обуке руководиља у ЈЛС које усваја Влада. Секторски програм континуираног стручног усавршавања, као саставни део Општег програма обуке запослених у ЈЛС, припрема и развија Савет за стручно усавршавање запослених у ЈЛС, у сарадњи са НАЈУ, а спроводи га ЈЛС, која може одлучити да га спроведе самостално или да његово спровођење повери НАЈУ или другом спроводиоцу обука. Једна од тематских целина које се обрађују на обуци су и Унапређење приступа правди ОСИ. У току 2024.г. одржане су 24 обуке, које је похађао 1001 учесник. ПА: На платформи за учење на даљину Правосудне академије доступна је онлајн обука „Радна равноправност“ дизајнирана у сарадњи са Агре центром. Обука се састоји из три модула. Једна од тема на обуци су предрасуде и стереотипи као урочици дискриминације, забрана дискриминације. Обуку је до тренутка слања извештаја успешно завршило 107 учесника. (судије, тужиоци, адвокати, полицијски службеници, корисници почетне обуке). М. ПРОСВЕТЕ: У 2024. години још три установе образовања и васпитања су стекле статус ресурсног центра (РЦ), тако да има укупно 13 РЦ, са циљем унапређења квалитета инклузивног образовања и васпитања, са посебним фокусом на примену асистивних технологија. Свих 13 РЦ је подржано да унапреде своја правна и планска документа, док је њих пет изабрало да добије интензивну подршку да постану чворишта асистивне технологије. Кроз пројекат „Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка- Учимо сви заједно“, у 2024. години обезбеђено је 1839 од укупно 3.694 средстава асистивне технологије за пет РЦ која ће бити чворишта асистивне технологије у Србији. У извештајном периоду 5 РЦ је добило грантове за потребе Сектор ОСИ-. Спречавање дискриминације и реафирмација принципа да су сви људи равноправни, без обзира на разлике, спадају у ред оних начела на коме Стратегија за унапређење положаја ОСИ у РС за период од 2020. до 2024. г., коjom се дефинишу кључне области од утицаја на положај ОСИ и одређују основни правци деловања чија примена треба да доведе до њиховог оснаживања у свим областима које доприносе изједначавању могућности ОСИ. Посебан нагласак је на промовисању интеграције, социјалне укључивости и спречавања свих видова дискриминације приликом запошљавања. Правни оквир који уређује област запошљавања ОСИ у РС је Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ којим се подстиче запошљавање и стварање услова за равноправно укључивање ОСИ на тржишту рада, процена радне способности, професионална рехабилитација, уводи обавеза запошљавања ОСИ и уређују друга питања. МУП: Полицијски службеници опште надлежности су у свим полицијским управама спровели превентивну активност поводом обележавања Међународног дана особа са инвалидитетом 3. децембра 2024. године, са циљем промовисања права и повећања свести о положају особа са инвалидитетом у свим аспектима друштвеног живота. Тим поводом, остварено је 3796 контаката са особама са инвалидитетом и представницима организација које се баве њиховим питањима, одржано је 55 састанака, 15 радионица и 38 трибина са представницима организација и појединцима коју пружају подршку и бригу према особама са инвалидитетом, здравственим установама, рехабилитационим центрима, социјалним службама, спроведено је 9 кампања од стране других организационих јединица у циљу подизања свести грађана, 25 активности „Од врата до врата“, остварена је 31 посета удружењима и школама за основно и средње образовање и друго. Такође, на друштвеним мрежама Министарства унутрашњих послова (Инстаграму и Фејсбуку) континуирано се стављају		
1.2.3.6: Подизање нивоа свести друштва о значају забране дискриминације и механизма заштите	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-			

Мера 1.2.4: Унапређење услова за остваривање права на приступ правди и правично суђење особа са инвалидитетом на равноправној основи са другим грађанима

Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљна вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Број правосудних органа који су су учиниени приступачним (Број)	0 (2021)	10	2	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.4.1: Сагледавање препрека и предузимање мера за њихово правилизације ради додатног осигурања равноправног приступа правди за ОСИ	4. квартал 2024.	МПРАВДЕ	завршено	-	М. правде: у 2024. години, у циљу унапређења услова за остваривање права на приступ правди и правично суђење ОСИ, приликом израде буџета за 2025. г. Министарство је усвојило препоруке из Родне анализе, те су предвиђене три програмске активности које кореландирају родно одговорном буџетирању међу којима је и програмска активност која за циљ има „Унапређење услова за остваривање права на приступ правди и правично суђење особа са инвалидитетом на равноправној основи са другим грађанима“. Предвиђено је да се ураде пројекти за неопходне грађевинске интервенције на зградама правосудних органа и то најмање по 5 пројеката у наредне три године (2025, 2026, 2027). .		

1.2.4.2: Обезбеђивање услова за ostaviravawe fizичке и информационе приступачности правосудних органа и прилагођавање услова у заводима за извршење кривичних санкција потребама ОСИ.	4. квартал 2024.	МППРАВДЕ	завршено	-	Управа за извршење кривичних санкција - у току извештајног периода реализовала је пројекат приступачности за особе са инвалидитетом у новој згради Казнено поправног завода за жене у Пожаревцу. Извршена је адаптација и реновирање четири собе и припадајуће купатила у Окружном затвору у Новом Саду у оквиру којег је посебна пакња посвећена осигурању приступачности простора за лица са инвалидитетом како би им се омогућило несметано коришћење свих потребних садржаја. ВС: У погледу физичке приступачности, у Врховном суду постоји лифт доступан особама са инвалидитетом, као и осам паркинг места намењених ОСИ. ВЈТ: Највећи део јавних тужилаштва (око 90%) се налази у зградама судова који су као власници непокретности задужени и за физичко-техничку опремљеност зграда која подразумева и обезбеђивање услова за ostaviravawe физичке приступачности и прилагођавање потреба ОСИ. У погледу информационе приступачности, током 2017. године, формирана је Служба за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у свим вишим јавним тужилаштвима у Р. Србији, Првом основном јавном тужилаштву у Београду, Тужилаштву за организовани криминал и Тужилаштву за ратне злочине. Представници Служби за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у јавним тужилаштвима су похађали бројне обуке. Приликом пружања информација и подршке оштећенима, женама жртвама насиља у породици, ОСИ као жртвама, јавна тужилаштва сарађују са другим државним органима и специјализованим организацијама цивилног друштва са којима ВЈТ има потписане меморандуме о сарадњи као што су Виктимолошко друштво Србије, „АСТРА“, „АТИНА“. У оквиру пројекта „Правда за све“ који спроводи канцеларија УСАИД у Београду, током 2024. године су организована бројна тематска скупња и врата у одштитима судова на којима су поред судија учествовали и представници јавних тужилаштва, у циљу приближавања правосудја грађанима. Организовано је девет таквих обука).		
1.2.4.3: Упознавање стручних и других радника у правосудју о правима и потребама ОСИ	4. квартал 2024.	ПА	завршено	-	ПА: На платформи за учење на даљину Правосудне академије доступна је онлајн обука „Родна равноправност“ дизајнирана у сарадњи са Агре центром. Обука се састоји из три модула. Једна од тема на обуци су предрасуде и стереотипи као узроци дискриминације, забрана дискриминације. Обуку је до тренутка спања извештаја успешно завршило 107 учесника. (судије, тужиоци, адвокати, полицијски службеници, корисници почетне обуке).		

Мера 1.2.5: Унапређење превенције и заштите особа са инвалидитетом од насиља и злостављања, посебно превенције и заштите жена са инвалидитетом од насиља					
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА					
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена	
сачињени и дистрибуирани протоколи о спречавању насиља, злостављања и експлоатације приступачни особама са инвалидитетом (на Брајевом писму за српски језик, апликације за СМС поруке и сл), нарочито у установама социјалне заштите и здравствене заштите; ((1- да, 0 - не))	0 (2021)	1	-	Нема расположивих података	
број обука за групе за координацију и сарадњу и број учесника обука о специфичностима насиља којем су изложене особе са инвалидитетом, посебно жене са инвалидитетом (Број)	0 (2021)	50	226	У организацији РЗСЗ одржано је 13 обука. У ЈЛС Ужице одржано је 15 обука, али нису достављени подаци о броју учесника.	
Медицинске мере се спровode у претходни пристанак информисане особе са инвалидитетом, укључујући жене са интелектуалним инвалидитетом у институцијама (0 - не, 1- да)	0 (2021)	1	1		

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.2.5.1: Обезбеђене приступачне службе хитних интервенција и помоћи у ванредним ситуацијама.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Свим ЈЛС у РС (145 општина и 29 градова) достављен је упитник којим је затражена информација о томе да ли су на нивоу ЈЛС у веои поступања надлежних служби и помоћи у хитним случајевима и ванредним ситуацијама обезбеђене информације доступне за особе са инвалидитетом. На упитник је одговоре доставило 96 ЈЛС, а у вези наведеног питања 11 ЈЛС је доставило податке да има доступне информације (путем преводилачког сервиса, на писаном српском језику, путем објављивања на порталима и локалним електронским медијима...). Само једна ЈЛС доставила је податак да је формиран „сервис приступачности“ са могућношћу штампања публикација на Брајевом писму, контактима хитних служби и сугестијама за понашање у хитним ситуацијама. У оквиру тог пројекта читају се сервисне информације уз превод на гестовни говор. Остале ЈЛС доставиле су информацију да нема обезбеђене информације доступне за ОСИ. МУП: је у сарадњи са Министром ОЕСС-а у Србији, припремило Породични приручник за понашање у ванредним ситуацијама, штампан у преко 200.000 примерака на више језика, а који је у сарадњи са НООИС израђен у прилагођеним форматима за особе са инвалидитетом и доступан у аудио облику, штампана верзија на Брајевом писму и онлајн на веб презентацији МУП-а (http://презентације.муп.гов.рс/cas/) и веб страници НООИС (http://нооис.ро/пројекти) за слободно преузимање. У сарадњи са Каритас Србија, израђени су постери за поступање у ванредним ситуацијама за основне школе, који су прилагођени особама са инвалидитетом, као и триминутни видео спотови за три највећа ризика у Р. Србији (пожар, поплава и земљотрес) прилагођени особама са инвалидитетом. .		
1.2.5.2: Сачињавање протокола о ванредним ситуацијама, спречавању насиља, злостављања и експлоатације приступачни за ОСИ (на Брајевом писму, српском језику, апликације за СМС поруке, информације у формату ланом за разумевање и сл), нарочито у установама социјалне заштите и здравствене заштите).	3. квартал 2023. -> 4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Сектор за социјалну заштиту: У 2024 год. је донет нови Посебни протокол за заштиту деце од насиља у области социјалне заштите, који је усклађен са Општим протоколом за заштиту деце од насиља из 2022. г. Дистрибуиран је свим центрима за социјални рад и свим пружаоцима услуга који раде са децом са напонам за даље поступање по истом. Посебним протоколом уређују се активности, процедуре и друга питања ради превенције и заштите од насиља деце, укључујући и децу са сметњама у развоју и инвалидитетом, која користе права односно услуге социјалне заштите у ЦСР, другим установама социјалне заштите, хранитељским породицама и код других пружаоца услуга социјалне заштите, као и улоге учесника у социјалној заштити. Посебним протоколом детаљније се разрађују поступци у складу са принципима и општим циљем Општег протокола. Општи циљ Посебног протокола је обезбеђивање системске континуиране превенције свих облика насиља над децом и осигурање ефикасних мера заштите и подршке када постоји сумња или сазнање о насиљу. Специфични циљеви Посебног протокола су: 1) унапређење процедура за брз, координисан и деветован поступак који штити дете од насиља и обезбеђује одговарајућу помоћ и подршку детету и члановима његове породице; 2) унапређење превенције насиља над децом у социјалној заштити; 3) ostaviravawe ефикасне сарадње за превенцију и заштиту деце од насиља у социјалној заштити; 4) информисање јавности, укључујући и децу, о начину поступања учесника у социјалној заштити у случају сумње да је дете жртва насиља или је у ризику од насиља; 5) унапређење компетенција стручњака у области социјалне заштите који раде са децом. Планом рада Владе за 2025 год. је планирано доношење Правилника о поступању установа односно пружаоца услуга у инцидентним ситуацијама, на основу Закона о правима корисника услуга привременог смештаја у социјалној заштити. .		

1.2.5.3: Realizacija obuka za grupe za koordinaciju i saradnju o specifichnostima nasilja kojim su izlozene OSI, posebno zene sa invaliditetom	4. kvartal 2024.	MPЗБСП	zavrsheno	-	Sami JЛC y PC (145 oпштина и 29 градова) достављен је упитник којим су, поред осталих, затражене информације о томе да ли су на нивоу JЛC организоване обуке групе за координацију и сарадњу са специфичностима насиља којим су изложене особе (посебно жене) са инвалидитетом. На упитник је одговоре доставило 96 JЛC, а у вези наведеног питања само 2 JЛC је доставило податак да су у организацији ЦСР организоване обуке групе за координацију и сарадњу са специфичностима насиља којим су изложене особе са инвалидитетом. У одговору локалне самоуправе Ужице наведено да је одржано укупно 15 таквих обука, без непрецизираних периода у којим су одржане. 94 JЛC указало је да на тему насиља којим су изложене особе са инвалидитетом нису организоване обуке. БЈТ: У организацији Правосудне академије јавни тужиоци као и тужилачки помоћници похађају континуиране обуке како на тему родно заснованог насиља тако и на тему насиља у породици односно обуке у вези са применом Закона о спречавању насиља у породици, и то у појединим сегментима тог закона као што је начин рада и функционисање група за координацију и сарадњу, а све ради ефикасног и доследног спровођења законских овлашћења, препознавања насиља у породици, осигурања безбедности и заштите права жртава, као и специјализације тужилаца који поступају у случајевима насиља у породици. Према расположивим подацима у организацији Правосудне академије су током 2024. године одржане четири обуке на тему „Унапређење приступа грађана правди, побољшање комуникације и културе“ и биле су намењене судијама и сарадницима грађанских одељења. У досадашњем периоду, обуке су најпре организоване за судије и судијске помоћнике грађанских, а потом у наредном периоду, као планиране и за судије и судијске помоћнике кривичних одељења, а до сада обуке нису организоване за јавне тужиоце и тужилачке помоћнике. .		
--	------------------	--------	-----------	---	--	--	--

Посебан циљ 1.3: Системско увођење перспективе инвалидитета у доношење, спровођење и праћење јавних политика						
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА						
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена		
Сагледани ефекати свих јавних политика на положај особа са инвалидитетом у областима запошљавања, образовања и обуке, социјалне и здравствене заштите ((1- да, 0 - не))		-	-			
У свим документима за спровођење и праћење јавних политика уведена перспектива инвалидитета (%)	0 (2021)	50	-			

Мера 1.3.1: Развој методологије за вредновање учиника јавних политика, програма и планова на положај особа са инвалидитетом, у сарадњи са удружењима особа са инвалидитетом						
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА						
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена		
Број докумената секторских и међусекторских јавних политика, програма, планова и прописа на националном нивоу у којима је извршена ex ante и ex post анализа ефеката и учинка на положај особа са инвалидитетом (Број)	0 (2021)	100	26	У току 2024. године донето је 26 докумената јавних политика, програма, планова, закона или прописа на националном нивоу у којима је требало извршити ex ante и/или ex post анализу ефеката и учинака која се у одређеном делу односи на положај особа са инвалидитетом		
Број докумената секторских и међусекторских јавних политика, програма, планова и прописа на нивоу аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе у којима је извршена ex ante и ex post анализа ефеката и учинка на положај особа са инвалидитетом (Број)	0 (2021)	100	30	У току 2024. године, на нивоу узорка од 96 JЛC, представници OSI били су укључени у израду и/или евалуацију 30 докумената јавних политика и/или прописа који се у целини или одређеном делу односе на положај OSI. . Не располаже се подацима да ли је у неком од тих докуменат/прописа вршена ex ante и/или ex post анализа ефеката и учинака која се у одређеном делу односи на положај OSI		

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.1.1: Изградња националног независног механизма за праћење спровођења Конвенције УН о правима OSI при ЗГ, у складу са чланом 33. Конвенције	4. квартал 2024.	ЗГ	завршено	-	ЗГ: обавља послове Независног механизма за праћење спровођења Конвенције о правима OSI УН (надаље: ИММ). Успостављањем ИММ заокружен је систем националне примене и праћења спровођења Конвенције. У стручној служби Заштитника грађана, у последњем кварталу извештајног периода, формирано је Одељење ИММ, у којем су тренутно запослена два лица, планирано је попуњавање преостала два извршилачка места. Извештајни период је обележио рад на припреми за обављање послова ИММ у смислу јачања институционалних капацитета, што је учињено кроз израду специфичне методологије рада, јачање капацитета запослених кроз обуке и успостављање међународне сарадње на овом пољу. Завлађујући експертској подршци у оквиру ИПА пројекта „Подршка јачању владавине права у Републици Србији“ и уклањајући постојећи правни и институционални оквир, израђен је модел методологије рада, развијени су индикатори за праћење спровођења Конвенције и припремљени појединачни упитници за прикупљање података према одређеним члановима Конвенције. Посебно је развијен сет структурних, процесних и индикатора исхода за праћење остваривања права OSI за сваки од чланова Конвенције. Развијено је седам тематских упитника за прикупљање података у областима: равноправност пред законом (члан 12. Конвенције), приступ правди (члан 13.), слобода кретања и држављанства (члан 18.), образовања (члан 24.), здравља (члан 25.), одржавања и рехабилитације (члан 26.) и рада и запошљавања (члан 27.). У погледу јачања капацитета запослених, представница ЗГ је учествовала на две обуке од значаја које су одржали представници Националног омбудсмана Холандије и у саставу делегације боравила у студијској посети Омбудсману Швајцаре, у циљу упознавања са правом и надлежностима те институције, између осталог и у поступању у области промоције и заштите права OSI. Заштитник грађана се прикључио Радној групи за Конвенцију о правима OSI Европске мреже националних		
1.3.1.2: Формирање тела за развој методологије за вредновање учиника јавних политика, програма и планова на положај OSI	2. квартал 2024.	MPЗБСП	није започето	-	-	Нису спровођене активности које би биле релевантне за извештај о реализацији АП за 2024. годину	Спровођење активности пренето у АП за спровођење Стратегије унапређења положаја OSI у РС за период 2025. до 2030. године у периоду 2025. до 2027. године

Мера 1.3.2: Реализација мера активне политике запошљавања особа са инвалидитетом на отвореном тржишту рада						
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА						
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена		
Број запослених особа са инвалидитетом, који су претходно били укључени у мере активне политике запошљавања (имају запослење у периоду од 180 дана по изласку из мере), увећан за 5% на годишњем нивоу (%)	3.284 (2019)	10	27,7			
Број послодаваца који своју законску обавезу извршавају запошљавањем особа са инвалидитетом (Број)	9.134 (2019)	10 - 0	10.505	Доступни подаци Пореске управе односе се на период јануар-децембар 2023. године		
Број запослених особа са инвалидитетом у органима државне управе и локалне самоуправе (Број)	0 (2021)	10	22.326	Доступни подаци Пореске управе односе се на период јануар-децембар 2023. године		

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------------------

1.3.2.1: Подстицање запошљавања ОСИ кроз укључивање у мере активне политике запошљавања	4. квартал 2024.	НСЗ	завршено	-	НСЗ у мере активне политике запошљавања укључено је укупно 6.940 ОСИ што представља 97,20% реализације плана, и то: У мере активног тражења посла (нефинансијске мере), укључена је 5.221 незапослена особа са инвалидитетом: - Сајмови запошљавања – 3.170, - Клуб за тражење посла - 239, - Обука за активно тражење посла – 1.499, - Тренинг самостојаности - 96, - Радионица за превладавање стреса услед губитка посла - 32, - Обука за развој предузетништва – 185; У финансијске мере активне политике запошљавања, укључено је 1.719 незапослених ОСИ: - Мере додатног образовања и обуке - 172, - Самозапошљавање - 73, - Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих – 378, - Субвенција зараде за ОСИ без радног искуства – 643, - Јавни радови – 193, - Радна активација ОСИ - 133 ; - мере подршке за ОСИ које се запошљавају под посебним условима -127) .		
1.3.2.2: Промоција примера добре праксе у запошљавању ОСИ и мера активне политике запошљавања ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	НСЗ: Током 2024. године учествовала је као партнер у низу конференција, округлих стопова, трибина, обука и стручних конгреса у организацији удружења ОСИ и осталих учесника на тржишту рада. Њихова организација и реализација спроведена је у циљу промовисања мера за запошљавање ОСИ и информисања јавности о општим и посебним условима за њихово запошљавање и подизања свести о значају пружања подршке у запошљавању ОСИ и јачање шире друштвене одговорности у спречавању њихове дискриминације. НСЗ је током извештајне године организовала је 61 сајам запошљавања у којима је учешће узело 3.170 ОСИ. Такође, реализован је 131 форум послодаваца, на којима је учешће узело 2.541 послодавца. На одржаним форумима послодаваца учешће су узеле канцеларије за локални економски развој, канцеларије за младе, установе културе, образовне институције, бизнис инкубатори, удружења особа са инвалидитетом, ромске организације, регионалне привредне коморе, центри за социјални рад, локалне самоуправе, удружења грађана, кластери и удружења послодаваца, туристичке и медијске организације. Теме одржаних форума од значаја за особе са инвалидитетом су: Промоција јавних позива НСЗ и мера активне политике запошљавања, Промоција модитета иновативне подршке дугорочно незапосленим лицима, Организација сајмова запошљавања, Унапређење сарадње на локалном тржишту рада; Мобилност радне снаге; Запошљавање корисника новчане социјалне помоћи; Подршка запошљавању особа са инвалидитетом. МТО: Удружење грађана „Ултра“, Радимо заједно, у циљу да се са особама са инвалидитетом, који су стекли током рада и другим облицима инвалидитета ради на процесу стицања економске независности, подражава пружање могућности и начина да изађу из круга незапослених и потенцијално незапослених, односно пружање могућности за проналажење средстава за развијање предузетничког духа, а самим тим и стицање социјалне независности. .		
1.3.2.3: Спровођење поступка оснивања предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ и поступка издавања одобрена других носиоцима послова професионалне рехабилитације за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	МРЗБСП је у 2024. години, донело: -2 решења о издавању дозволе за обављање делатности предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ и то за: МАБ 023 доо, Зрењанин и НРГ доо Чачак (поступци започети у 2023. години). -3 решења о одобрењу за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације за ОСИ и то за: Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом НБ-ТЕХ Цомпану доо за спровођење Програма обуке за послове оператора конфекционирања папира и картона, за Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом МАБ 023 Зрењанин доо, за спровођење Програма обуке за послове завршне обраде савијених текстилних производа и за Предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање особа са инвалидитетом НРГ доо Чачак, за спровођење Програма обуке за послове лепљења компоненти у изради анатомских уложака за особе са инвалидитетом. .		
1.3.2.4: Обезбеђивање континуиране подршке предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ исплатом субвенција зарада запосленим ОСИ и средстава за побољшање услова рада, унапређење производних програма, увођење стандарда, побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места или у друге сврхе путем јавних позива.	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Средства у износу од 705.000.000,00 динара одређена су за субвенције зарада запосленим ОСИ у износу од 645.000.000,00 динара и побољшање услова рада, унапређење производних програма, увођење стандарда, побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места или у друге сврхе у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ у износу од 60.000.000,00 динара. Одређени износ средстава у На основу члана 40. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ право на месечну исплату субвенција зарада за особе са инвалидитетом остварило је 61 предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ. У 2024. години право на месечну субвенцију зарада ОСИ остварило је 61 предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ, на основу 663 одобрена захтева, на који начин је просечно месечно субвенционисано 888 зарада за ОСИ, тако да у 2024. години утрошена средства за субвенције зарада за запослене особе са инвалидитетом износе 644.939.497,06 динара. Извршени буџета за 2024. годину за ову намену износи 99,99 %. На основу члана 41. Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању ОСИ, предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ одређују се средства намењена за побољшање услова рада, унапређење производних програма, увођење стандарда побољшање квалитета производа и пружених услуга, прилагођавање радних места и у друге сврхе. У 2024. години расписан је један Јавни позив за доделу средстава за побољшање услова рада у предузећима за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ. По овом јавном позиву подржано је финансирање 43 пријаве предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ у укупном износу од 60.000.000,00 динара за подршку развоју конкурентности предузећа рефинансијом трошкова културног и публичног.		
1.3.2.5: Изменити начин процене радне способности у складу са чл. 27. Конвенције УН о правима особа са инвалидитетом, и Општим коментаром бр. 8 Комитета за права особа са инвалидитетом.	3. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-	У октобру 2024. године формирана је Радна група за унапређење поступка процене радне способности и могућности запослења или одржања запослења ОСИ, са задатком да сагледа и анализира стања у области процене радне способности и могућности запослења или одржања запослења ОСИ, као и да изради предлог измена и допуна Правилника о ближем начину, трошковима и критеријумима за процену радне способности и могућности запослења или одржања запослења ОСИ. .		

Мера 1.3.3: Развијени и примењени модели социјалног предузетништва и други модели социјалног запошљавања особа са инвалидитетом, укључујући и запошљавање уз подршку						
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА						
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена		
Број особа са инвалидитетом укључених у опште и прилагођене програме додатног образовања и обука у односу на потребе на тржишту рада (Број)	501 (2019)	30	172			
Број особа са инвалидитетом којима су пружене услуге каријерног вођења и саветовања (Број)	1.164 (2019)	30	5.356			
Број решења о дозволама за оснивање предузећа за проф. рех. и запошљавање ОСИ и спровођење мера проф. рех. за ОСИ (Број)	0 (2019)	-	5	У току 2024. Године, донета су: - 2 решења о издавању дозволе за обављање делатности предузећа за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ; -3 решења о одобрењу за спровођење мера и активности професионалне рехабилитације за ОСИ		

Број предузећа којима је обезбеђена финансијска подршка / број ОСИ обухваћен мерама (Број)	0 (2019)	-	61	У 2024. години право на месечну субвенцију зарада ОСИ остварило је 61 предузеће за професионалну рехабилитацију и запошљавање ОСИ, на основу 663 одобрена захтева, просечно је месечно субвенционисано 886 зарада за ОСИ.
Број регистрованих субјеката социјалног предузетништва (Број)	0 (2022)	-	7	У току 2024. године регистровано је 7 субјеката социјалног предузетништва. Укупан број регистрованих субјеката социјалног предузетништва износи 24, закључно са децембром 2024. године.

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.3.1: Даље унапређивање правног оквира за област социјалног предузетништва ОСИ	4. квартал 2024.	МРЗБСП	у току	-	Законом о социјалном предузетништву прописано је да се Програмом развоја социјалног предузетништва планирају мере активне подршке субјектима социјалног предузетништва. У току је израда Програма развоја социјалног предузетништва који ће се утврдити правци деловања у овој области ради постизања циљева развоја социјалног предузетништва, што је кључно за развој овог сектора и за област социјалног предузетништва ОСИ. .		
1.3.3.2: Промоција развоја социјалног предузетништва ОСИ и додатна подршка и менторинг	4. квартал 2024.	МРЗБСП	завршено	-	Рад и запошљавање: Планирано је да се подршка развоју социјалног предузетништва обезбеди кроз ИПА Оперативни програм 2024-2027 за Прозор 4 „Конкурентност и инклузивни раст“ и кроз пројекат ИПА 2024 „ЕУ за родну равноправност у Србији– Ка одрживи решењама“ М. привредне: На основу података добијених од Развојне агенције Србије, прокилази да је свих 17 акредитованих регионалних развојних агенција спровело основну обуку и одржало инфо дан који се односи на социјално предузетништво, али да нису имали ОСИ као посебну циљну групу. Привредни субјекти, субјекти цивилног сектора и предузетници, који испуњавају услове прописане Законом о социјалном предузетништву, од 15. новембра 2022. године, имају могућност да региструју статус социјалног предузетништва у АШР-у. На основу регистрације статуса социјалног предузетништва у АПР-у, правна лица и предузетници имају могућност да остваре олакшице и ослобађања од одређених припадљености у складу са прописима којима се уређују порези, доприноси за обавезно социјално осигурање, накнаде за коришћење јавних добара и друге врсте козачаних обавеза. У извештајном периоду, могућност да региструју статус социјалног предузетништва искористило је 7 привредних субјеката, док је 26 привредних субјеката искористило могућност да региструју статус социјалног предузетништва од дана ступања Закона на снагу.		
1.3.3.3: Обезбеђивање веће доступности информација о могућностима каријерног развоја ОСИ и упућивање ОСИ са услугама каријерног вођења и саветовања	4. квартал 2024.	НСЗ	завршено	-	У НСЗ се континуирано спровде активности на повећању доступности информација о могућностима каријерног развоја особа са инвалидитетом како током непосредног рада са лицима, тако и путем брошура и летаква, као и путем сајта. Сајт Националне службе се и даље обогађује новим садржајима у вези са каријерним вођењем и саветовањем тражилаца запослења, а између осталог и кроз израду нових каријерних алата, који ће, након одговарајуће техничке подршке, бити доступни у виду веб-апликација на сајту Националне службе.		

Мера 1.3.4: Обезбеђење адекватне додатне подршке из система образовања, здравља и социјалне заштите деци и ученицима у инклузивном образовном окружењу

Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА

Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена
Однос броја ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом који похађају редовне школе и броја ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом који похађају школе за ученике са сметњама у развоју по нивоима образовања (Број)	0 (2021)	20	29.110	Број ученика који се образују у основним школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом у школској 2024/25. години је 3484 ученика. Број ученика који се образују у средњим школама за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом у школској 2024/25.години је 1523 ученика. Број ученика који се образују по ИОП 1 и ИОП2 у редовним основним школама у школској 2024/25. години је 20.596 ученика. Број ученика који се образују по ИОП 1 и ИОП2 у редовним средњим школама у школској 2024/25. години је 3507 ученика.
Процент реализованих мера подршке од укупног броја препоручених мера од стране ИРК (%)	0 (2021)	30	83,14	
Процент ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом који настављају школовање на следећем нивоу образовања (након основног и након средњег образовања) (%)	0 (2021)	20	65,8	

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.4.1: Обезбеђивање прилагођених уџбеника и других наставних средстава, као и употребе асистивних технологија у складу са стручном проценом и реалном потребом;	4. квартал 2024.	МГРО	завршено	-	М. просвете: На основу Одлуке Владе о финансирању набавке уџбеника средствима из буџета РС за школску 2024/2025. годину додељени су бесплатни уџбеници ученицима из социјалноматеријално уржених породица (примаоци новчане социјалне помоћи), ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом који основношколско образовање и васпитање стичу по индивидуалном образовном плану (ИОП1/ИОП2), ученицима са сметњама у развоју и инвалидитетом, који се образују по индивидуалном образовном плану, а потребни су им прилагођени уџбеници, као и ученици који образовно-васпитни рад не остварују по индивидуалном образовном плану, а којима је потребно прилагођавање (увећан фонт, Брајево писмо, електронски формат), ученицима првог и другог разреда основне школе који су глуви, а којима су потребни прилагођени уџбеници у електронском формату, са видео садржајима на српском знаковном језику. Поред стандардних уџбеника, обезбеђени су и бесплатни прилагођени уџбеници. Прилагођени уџбеници се припремају у различитим величинама фонта штампе, у различитим форматима штампе, у аудио запису и запису Брајевим писмом. За школску 2024/25. годину, кроз поступак Јавне набавке бесплатних прилагођених уџбеника (штампано на Брајевом писму, са увећаним фонтом или у различитим електронским форматима), обезбеђено је 2140 уџбеничких јединица за ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом међу којима су и прилагођени уџбеници у електронском формату са видео садржајима на српском знаковном језику за ученике оштећеног слуха. Министарство просвете је током 2024. године објавило први Каталог уџбеника прилагођених потребама ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом. Каталог садржи листу актуелних уџбеника са подацима о врсти прилагођавања: штампани на Брајевом писму, са увећаним фонтом или припремљени у електронском/аудио формату. .		
1.3.4.2: Обезбеђивање разумних организационих прилагођавања у установама образовања и васпитања у складу са потребама	4. квартал 2024.	МГРО	завршено	-	М. просвете Током радне 2023/2024. године програмом васпитно-образовног рада (ПВРО) са децом на болничном лечењу образовао је 978 деце у оквиру 73 болничке групе. У школској 2023/2024. години програмом образовног рада деце/ученика која су на дужем кућном лечењу, овом наставом је обухваћено 259 ученика .		

1.3.4.3: Креирање одговарајућих ваннаставних активности у складу са потребама и могућностима ОСИ и укључивање деце и ученика са инвалидитетом у ваннаставне активности	4. квартал 2024.	МПРО	завршено	-	М. просвете: У оквиру годишњег јавног позива М. просвете под називом: Јавни конкурс за доделу средстава за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса значајних за преуниверзитетско образовање која реализују удружења у 2024. години, подржавају се пројекти ОЦД и организација ОСИ којима се доприноси унапређивању квалитета живота ОСИ, и кроз организовање и укључивање деце и ученика са сметњима у развоју и инвалидитетом у ваннаставне активности. Пројекти подржани у извештајном периоду били су усмерени на унапређивање образовања и васпитања деце/ученика из осетљивих друштвених група кроз примену активности подршке.		
1.3.4.4: Уједињавање индикатора праћења стања у инклузивном образовању са међународним индикаторима и међу ресорима и успостављање система мониторинга и евалуације постигнутих резултата у инклузивном образовању	4. квартал 2024.	МПРО	завршено	-	М. просвете Током 2024. године, уа подршку пројекта "Унапређени равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка - Учимо сви заједно", формирали су локална тела за унапређивање и подршку инклузивном образовању у 20 ЈЛС у Србији. Укупан број чланова локалне мреже за инклузивно образовање је 212 чланова, са планом за даље проширење у свим општинама и градовима. Све општине и градови у оквиру локалне мреже тела за инклузивно образовање примењују у раду Омир за праћење инклузивног образовања на локалном нивоу, који је ревидиран. Планирано је да подршку у умрежавању локалних тела за унапређивање инклузивног образовања буде подржано од стране Сталне конференције градова и општина у наредном периоду .		
1.3.4.5: Интензивирање услуга додатне подршке ученицима са сметњима у развоју и са инвалидитетом, посебно на локалном нивоу	4. квартал 2024.	МПРО	завршено	-	М. просвете. Интензивирање услуга додатне подршке деци и ученицима са сметњима у развоју и инвалидитетом је остварено кроз оснивање тимови РЧЛ који између осталог обављају и следеће послове: 1) пружања стручне подршке деци, ученицима и одраслима из осетљивих група; 2) пружања стручне помоћи и подршке васпитачима, наставницима, стручним сарадницима и директорима у областима: планирања и остваривања додатне подршке, коришћењу асистивне технологије, прилагођавања стратегија учења, дидактичког материјала и учила, изради и реализацији плана транзиције, прилагођавања окружења у складу са потребама детета, ученика и одраслог; 3) пружања стручне подршке на захтев интересорне комисије у поступку процене потребе за додатном подршком. У оквиру поменутог пројекта, 20 ЈЛС су подржане и оснажене кроз подизање капацитета локалних институција које функционишу у оквиру општинских интересорних комисија, да пружају одговарајућу подршку за свако дете коме је додатна подршка потребна. Све ЈЛС добиле су и финансијску подршку (у оквиру Пројектне грант шеме) за спровођење приоритетних пројеката и иницијатива намењених унапређивању образовања за сву децу. У 2024. години додељене су последње две транше за имплементацију 20 грантова за ЈЛС чија реализација је започета у 2023. години. Грантови су намењени унапређивању инклузивног образовања и социјалне инклузије на локалном нивоу, а укупан број корисника грант програма је 11.910 (деца/ученици, деца из осетљивих друштвених група, родитељи, професионалци и чланови новоформираних локалних мрежа за инклузивно образовање). У 2024. години као резултат подршке УНИЦЕФ-а и Делегације ЕУ у Србији М. просвете у развоју модел установа за инклузивно образовање, изабране школе-кандидати за стицање статуса модел установе (6) су интензивно подржаване кроз програм изградње капацитета, менторство, и обезбеђивање грантова да развију инклузивне		

Мера 1.3.5: Јачање компетенција стручњака, подизање свести јавности и стално праћење стања					
Носилац: МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА					
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена	
Број одржаних обука за запослене у образовању о правима деце са сметњима у развоју и са инвалидитетом и обука о инклузији деце и ученика са сметњима у развоју (Број)	0 (2021)	30	143		
Број учесника обука о правима деце са сметњима у развоју и са инвалидитетом и учесника обуке о инклузији деци ученика са сметњима у развоју (Број)	0 (2021)	30	4.052		

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.5.1: Обука наставника и других стручњака у реализацији инклузивног образовног процеса	4. квартал 2024.	МПРО	завршено	-	М-просвете: У 2024. години реализоване су обуке са Листе програма од јавног интереса: 1. Програм обуке за педагошке асистенте који пружају подршку ученицима на знаковном језику и Брајевом писму. 2. Програм обуке за педагошког асистента за децу и ученике са сметњима у развоју и инвалидитетом. 3. Активности за подршку свим ученицима- диференцијација наставе. 4. Лидерство за иновативну инклузивну праксу. 5. Од визије до иновативне инклузивне праксе. 6. Развијање иновативне инклузивне праксе кроз колаборативно истраживање.. 7. Наставници као носиоци квалитетног образовања за сву децу. 8. Обука за планирање, спровођење и праћење мера за спречавање осипања ученика. 9. Како до квалитетне наставе и учења. 10. Сарадња са породицама – пут ка добробити и квалитетном образовању све деце. 11. Развијање инклузивне праксе (Модул 3). 12. Подржати и бити подржан: хоризонтална размена у циљу развоја инклузивне праксе. Током 2024. године укупан број учесника обука са Листе програма од јавног интереса је 4052. Програме обуке завршило је 3500 наставника из 206 школа а развијен је и напредан Програм изградње капацитета саветника-спољних сарадника да одговоре на изазовне ситуације у школама кроз механизам подршке коју пружају тимови просветних саветника и саветника-спољних сарадника. Реализован је програм изградње капацитета запослених у реализацији инклузивног образовања који је обухватио 157 запослених из 13 ресурсних центара, 128 саветника спољних сарадника, 212 запослених у 20 јединица локалних самоуправа и 296 чланова из 144 интересорне комисије. Током 2024. године, Обукм за јачање компетенција запослених у систему образовања за рад у области спречавања осипања” обављано је 227 учесника из 16 школа. М. просвете је у протеклом периоду у сарадњи са Заводом за унапређивање образовања и васпитања реализовало обуке за будуће педагошке асистенте за децу и ученике са сметњима у развоју и		
1.3.5.2: Укључивање тема инклузивног образовања у иницијално образовање наставника кроз интегрисање све теме у курикулумне наставничких факултета.	4. квартал 2024.	МПРО	завршено	-	М просвете: са циљем унапређивања иницијалног образовања наставника реализовало је Анализу наставних планова оквирно три факултета који образују наставнике. Анализа је резултатом изради апата за самовредновања студијских програма за припрему будућих наставника за рад у инклузивном образовању и представљен одабраним високошколским установама које образују будуће наставнике. Активност је реализациона у оквиру пројекат који је Министарство просвете реализовало са УНИЦЕФ-ом, “Унапређени, равноправни приступ и завршавање предуниверзитетског образовања за децу којој је потребна додатна образовна подршка- Учимо сви заједно” из средстава Европске комисије. .		

1.3.5.3: Упознавање јавности о инклузивном образовању и повећање нивоа свести родитеља и деце о правима деце са инвалидитетом и мерама за укључивање у процес инклузивног образовања.	4. квартал 2024.	МПРО	завршено	-	М. просвете: У априлу 2024. године у општини Алексинац, у Биотехничкој школи „Шуматовић“, организован је догађај у сврху промоције инклузивног образовања, са циљем догађаја да се промовише инклузивно образовање као и нови брендови инклузивног образовања (лого, слоган, слова, Инклузивни букар). Током октобра 2024. године реализована је промоција инклузивног образовања у 20 ЈЛС у Србији кроз онлајн кампању у периоду од 14 дана на интернет презентацијама и друштвеним мрежама актера који су укључени у реализацију пројекта „Учимо сви заједно“ на нивоу локалне самоуправе. Циљеви онлајн кампање су подизање свести грађана о потреби и значају инклузивног образовања за заједницу и информисање грађана о мерама и активностима које општине/градови спроводе кроз пројекат „Учимо сви заједно“ у циљу унапређења инклузивног образовања. Циљну групу онлајн кампање чине грађани 20 ЈЛС, пре свега родитељи. У новембру 2024. г. М. просвете у сарадњи са УНИЦЕФом уз подршку Делегације ЕУ у Србији, одржало је конференцију о инклузивном образовању „Заједно за свако дете“, која је окупила преко 200 доносилаца одлука, образовних стручњака, наставника и представника академских и истраживачких организација, невладиних и међународних организација, као и децу и младе који су разменивали искуства и примере добре праксе инклузије из земље и иностранства. Конференција је била доступна и у онлајн формату преко УНИЦЕФ Србија Јоу тубе канала и медијски испратена. Приређен је Букар инклузивног образовања са циљем да промовише вредности на којима инклузивно образовање почива. Букар инклузивног образовања чине слова више писмама (српски језик, ћирилично и латинично писмо, писма осам језика националних мањина у Србији) дизајнирана да подсети на вредности инклузивног образовања и разноликост деце и ученика у предшколским установама и школама. Букар је припремљен у дигиталној и верзији за штампу, у приступачним аудио-видео формату и знаковном језику, као		
---	------------------	------	----------	---	--	--	--

Мера 1.3.6: Побољшање доступности и квалитета здравствене заштите и успостављање новог законског оквира заштите и унапређења менталног здравља особа са инвалидитетом						
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА						
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена		
Измене прописа којима је регулисано лечење особа са менталним сметњама у психијатријским установама ((1- да, 0 - не))	0 (2021)	1	-	Рок за Измене прописа којима је регулисано лечење особа са менталним сметњама у психијатријским установама померен је на 4 квартал 2025. године		
Број центара за заштиту менталног здравља у заједници (Број)	0 (2021)	10	6			

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
1.3.6.1: Сагледавање и измена прописа о заштити лица са менталним сметњама, о правима тужиоца и др. у складу са одредбама Конвенције о правима ОСИ.	3. квартал 2023. -> 3. квартал 2024.	МЗ	није започето	-	-	М. здравља Активност није реализована, рок пролонгиран за II квартал 2025. године	Рок за реализацију активности пролонгиран за II квартал 2025. године
1.3.6.2: Креирање/актуирање базе података о деци са ретким болестима и инвалидитетом, ради остваривања различитих права.	4. квартал 2024.	МЗ	завршено	-	ИЈЗ Батут: Кроз информациони сервис – Сервис јавног здравља (СЈЗ), Институт за јавно здравље Србије од септембра 2021. године омогућио је унос података обогелим од ретких болести, а од 2019. унос података о деци са сметњама у развоју. .		
1.3.6.3: Забрана принудних медицинских интервенција и предузимања принудних мера у установама здравствене и социјалне заштите без сагласности лица	4. квартал 2024.	МЗ	завршено	-	М. здравља Надлежне здравствене инспекције континуирано спроводе контроле у установама здравствене и социјалне заштите у циљу спречавања принудних медицинских интервенција и контроле пр оправданости предузимања принудних мера .		
1.3.6.4: Развој услуга за очување менталног здравља за ОСИ – спровођење развоја заштите менталног здравља: обезбеђење сарадње између психијатријских и установа социјалне заштите, као и организација ОСИ, оснивање саветовалишта и центара за заштиту менталног здравља у локалним срединама	4. квартал 2024.	МЗ	није започето	-	-	М. здравља Активност није реализована, рок пролонгиран за IV квартал 2025. године	Рок за реализацију активности пролонгиран за IV квартал 2025. године
1.3.6.5: Развијање информационог система за регистровање и праћење менталних поремећаја.	1. квартал 2024.	МЗ	није започето	-	-	М. здравља У складу са развојем здравственог информационог система, формираће се и унапређивати регистри лица са менталним болестима и праћење менталних поремећаја	Спровођење активности пренето у АП за спровођење Стратегије унапређења положаја ОСИ у РС за период 2025. до 2030. године у периоду 2025. до 2027. године
1.3.6.6: Сагледавање и измена прописа којима је регулисан приступ терапији и рехабилитацији ОСИ као и приступ медицинско-техничким помагалима, а посебно Правилника о медицинско-техничким помагалима која се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања и Правилника о медицинској рехабилитацији у стационарним здравственим установама специјализованим за рехабилитацију - према иницијативама	4. квартал 2024.	МЗ	није започето	-	-	М. здравља Активност није реализована, рок пролонгиран за IV квартал 2025. године	Рок за реализацију активности пролонгиран за IV квартал 2025. године
1.3.6.7: Омогућавање веће приступачности и доступности услуга заштите сексуалног и репродуктивног здравља девојчицама, девојкама и женама са инвалидитетом	4. квартал 2024.	МЗ	завршено	-	М. здравља Омогућена је бесплатна ХПВ вакцинација за све дечаке и девојчице од 9-19 година, укључујући децу и младе особе са инвалидитетом. .		

Мера 1.3.7: Унапређење компетенција медицинског особља за пружање квалитетне здравствене заштите и неге особама са инвалидитетом, у складу са концептом инвалидитета заснованом на људским правима						
Носилац: МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА						
Назив показатеља	Почетна вредност и година	Циљана вредност у 2024.	Остварена вредност у 2024.	Напомена		
Број обука за унапређење компетенција медицинског особља за пружање квалитетне здравствене заштите и неге особама са инвалидитетом (Број)	0 (2021)	20	-	Нема расположивих података		
Број учесника обука за унапређење компетенција медицинског особља за пружање квалитетне здравствене заштите и неге особама са инвалидитетом (Број)	0 (2021)	30	-	Нема расположивих података		

Активност	Рок -> Нови рок	Носилац	Статус	Реализација средстава (%)	Образложење напретка	Разлози за одступање и предузете мере	Будући кораци за реализацију
-----------	-----------------	---------	--------	---------------------------	----------------------	---------------------------------------	------------------------------

1.3.7.1: Креирање мултидисциплинарних обука у већи начина приступа, збрињавања и пружања здравствених услуга за ОСИ и реализација осмишљених обука, континуирано по годинама	4. квартал 2024.	M3	завршено	-	M. здравља Активности се спроводе кроз континуирану медицинску едукацију са припремним активностима развијања програма за едукацију здравствених радника у складу са потребама особа са инвалидитетом .		
1.3.7.2: Подизање нивоа компетентности медицинског особља за приступ и процену потреба деце са инвалидитетом и њихових породица	4. квартал 2024.	M3	у току	-	M. здравља У току су припремне активности за израду алгоритама за поступање .		
1.3.7.3: Упућивање одговарајућег броја медицинског особља на обуке за учење знаковног језика, као и на обуке о основама комуникације са глувим особама и остваривање сарадње са тумачима за знаковни језик	4. квартал 2024.	M3	није започето	-	.	M. здравља Активност није реализована, рок пролонгиран за IV квартал 2025. године	Рок за реализацију активности пролонгиран за IV квартал 2025. године